

Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat
Deutsche Nationalitätenselbstverwaltung
7100 Szekszárd, Rákóczi Str. 69-71.
levelezési cím: 7100 Szekszárd, Béla király tér 8.

A NAPIREND SORSZÁMA: 1.

MELLÉKLET: 6 db

TÁRGY: A német nemzetiségi oktatás/nevelés helyzete városunkban

ELŐTERJESZTÉS

A SZEKSZÁRDI NÉMET NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

2017. április 11-i RENDES ÜLÉSÉRE

ELŐTERJESZTŐ:

Farkas Pálné elnökhelyettes

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:

**dr. Ludas Gabriella jogi és bizottsági
referens**

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:

Terjedelem: 1+ 4 oldal

Tisztelt Képviselő-testület!

A Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat rendszeresen áttekinti a Szekszárd város óvodáiban és általános iskoláiban folyó német nemzetiségi, két-tannyelvű oktatás és nevelés helyzetét, ezért év elején megkereste az általános iskolák, valamint a Szekszárdi 1. Számú Óvoda Kindergarten Intézményvezetőit, hogy az intézményükben folyó német nemzetiségi oktatás és nevelés helyzetéről tájékoztassák a Képviselő-testületet. A Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat fontosnak tartja az intézményekben folyó munka nyomon követését, a nemzetiségi oktatás, a hagyományápolás eredményes megvalósulását. A cél egy kiegyensúlyozott kapcsolat keretében az intézményekben végzett munka segítése, támogatása.

Az Önkormányzat az alábbi kérdésekre kért választ az Intézményvezetőktől:

- A 2015/16-os tanévben hány tanuló részesült az intézményben német nemzetiségi oktatásban/nevelésben?
- Hány tanuló/gyermek részesül az intézményben német nemzetiségi oktatásban? A korábbi évekhez képest ez a szám csökkenő/változatlan/emelkedő?
- Mennyi a heti német óraszám?
- Milyen eredményeket értek el növendékeik a különböző nyelvi, nemzetiségi hagyományőrző versenyeken, rendezvényeken?
- A nyelvoktatás mellett folyik-e népismeret-oktatás, hagyomány-örzés?
- Milyen közvetlen német kapcsolatokkal rendelkezik az intézmény?
- Miben segíthetné a német önkormányzat a nemzetiségi tevékenységet az intézményben?

A következő intézményektől érkezett beszámoló:

- Szekszárdi 1. Számú Óvoda Kindergarten
- Szent József Iskolaközpont
- Szekszárdi Babits Mihály Általános Iskola
- Szekszárdi Baka István Általános Iskola
- Szekszárdi Garay János Általános Iskola
- Szekszárdi Dienes Valéria Általános Iskola

Az Intézményvezetők beszámolója alapján készült helyzetelemzés:

A megadott szempontok alapján valamennyi intézmény vezetője korrekt, részletes beszámolót készített, melynek alapján a Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat átfogó képet kapott az intézményekben folyó szakmai munkáról.

1. A gyermeklétszámra vonatkozóan megállapítható, hogy az óvodába és az iskolába kerülő gyermekek száma mérsékelten növekszik az elmúlt évekhez képest. A szülők szívesen választják azokat az intézményeket, ahol német nyelvoktatás, nevelés folyik.

Az 1. Számú Óvoda esetében mintegy 88 gyermek négy csoportban, az iskolákban / Garay, Babits, Baka / a tanulók 31-35%-a tanulja a német nyelvet. A Szent József Iskolaközpontban a teljes tanulólétszám, 168 fő, vesz részt a német nemzetiségi nyelv oktatásában. A legnagyobb létszámban a Dienes iskolában tanulják a nemzetiségi nyelvet. Az összes tanulólétszámnak 77,82 %-a. Ez azt jelenti, hogy a tanulók évek óta sokkal többen vesznek részt a német nemzetiségi nyelvoktató és a német nemzetiségi kétnyelvű nyelvoktatásban, mint az angol – informatika, általános tantervű oktatásban.

2. A személyi feltételek vonatkozásában pozitív a kép. Valamennyi intézményben jó, szinte 100 %-os a szakos ellátottság és a pedagógusok rendelkeznek a nyelvoktatáshoz szükséges, törvényben is előírt végzettséggel.
3. Szép eredményekről, sikeres versenyekről számoltak be az intézményvezetők. Városi, megyei, regionális, országos versenyeken elért eredmények a pedagógusok szakmai felkészültségéről tanúskodnak. Vers - és prózamondó versenyek, szép kiejtési, szövegértő versenyek mellett az óvoda és az iskolák saját szervezésű versenyeket is rendeznek. Az 1. Számú Óvoda nagycsoportosai nemzetiségi vers-és mondókamondó délelőttön szerepelnek. A Szent József Iskolaközpont „Betűző”versenye igen népszerű a tanulók körében. Az iskola szeretné a jövőben kiterjeszteni ezt a versenyt a város többi iskolájára is. A Dienes iskola saját szervezésében egy levelező szövegértő versenyt hirdet meg évről-évre, Dienes napi német verseny felső tagozatosoknak. Házigazdája és szervezője minden évben a magyarországi németek országos vers - és prózamondó verseny Tolna megyei döntőjének. A versenyeken való részvétel mellett az iskolák a nyelvvizsgára való felkészítést is fontos feladatuknak tartják. Sikeres alapfokú és középfokú vizsgák, valamint a DSD nyelvvizsgázók száma növekvő tendenciát mutat. A Dienes és Babits iskola DSD nyelvvizsgahely lett, melyhez a Baka iskola is csatlakozott. Így egyre több tanuló számára elérhető a Sprachdiplom valamelyik fokozata.
4. A hagyományápolás területén is sokat tesznek az intézmények. Érezhetően természetesnek tartják, maguk az intézményvezetők is, hogy a nyelvoktatás, nevelés mellett a német nemzetiségi hagyományok őrzését és ápolását is fontos feladatnak tekintik. Vannak hasonló hagyományápolást célzó tevékenységek, melyek csaknem minden intézményben szerepelnek: nemzetiségi nap, Márton nap, DBU előadásai, Tracht Tag stb. Néhány intézmény esetében egyedi jellegű megoldással végzik a hagyományok megismerését, ápolását.

Az óvodában a német munkaközösség gyűjteményt készített a hagyományápolás lehetőségeiről: ünnepek, jeles napok, népi megfigyelések témakörben. A Babits iskolában nemzetiségi múzeumot alakítottak ki, adventi kirándulást szerveznek Bécsbe. A Garay iskolában ünnepi projekt keretében ismerkednek a hagyományokkal.

A Dienes iskolában nemzetiségi kiállítás, színjátszó csoport, nemzetiségi táboroztatás, vándorbatyu fogadása, sváb bál rendezése jelenti a hagyományok felelevenítését.

A hagyományok ápolását nagymértékben segíti a nép-és honismeret, mely önálló tantárgyként szerepel az órarendben. E tantárgy eredményessége érdekében

szerveznek az iskolák kirándulásokat, melynek során tájházakat, falumúzeumokat látogathatnak meg. Ennek értéke abban rejlik, hogy a tanulókhöz, de a pedagógusokhoz is közelebb kerülnek a múlt emlékei a múzeumokban összegyűjtött tárgyak, eszközök, ruhák közvetítésével.

Említésre került a beszámolóban, hogy a német nép-és honismeret oktatásához nagy segítséget jelent a pedagógusoknak egy remek tankönyvcsalád, Frey Mária Schatztruhe tankönyvei.

5. A pedagógus előmeneteli rendszer 2013 szeptemberi bevezetése óta több javított változata is megjelent a minősítési eljárásra vonatkozóan. Az intézmények tájékoztatása szerint több pedagógus készült a minősítő vizsgára és ennek eredményeiről számoltak be, egyben megfogalmazva észrevételeiket.

A Szent József Iskolaközpontban 1 fő, a Garay iskolában 3 fő, Baka iskolában 1 fő, a Dienes iskolában 8 fő minősítő eljárásban vett részt a pedagógus II. kategóriába átsorolás céljából a kirendelt szakértők bevonásával.

Mivel a nemzetiségi pedagógusok szakmai támogatását, minősítési eljárások megszervezését a POK (Nemzetiségi Pedagógiai Oktatási Központ) hivatott ellátni, az intézményvezetőknek az a véleménye, hogy az e célra létrejött intézmény jobban propagálhatná működését, programjait, lehetőségeket az iskolák felé. Vagyis „élőbb kapcsolat” kialakítását igényelnének.

Tanfelügyeleti ellenőrzésre nem került sor nemzetiségi területen. A Babits iskolában szaktanácsadói látogatás volt az iskola felkérésére 2 pedagógus ellenőrzése történt.

6. Az országos kompetenciamérés eredményeiről nem kaptunk átlátható képet, mivel az intézmények az idegen nyelvi mérést alkalmazva mérték eredményeiket. Az intézményvezetők véleménye szerint torz összehasonlítást eredményez, hogyha ugyanazzal a mérőeszkővel mérik az idegen nyelvet tanulókat, mint a nyelvoktató nemzetiségi képzésben részesülőket. Valamennyi iskolában a német nyelvet nemzetiségi nyelvként tanítják, ezért nem alkalmas az idegen nyelvi mérésre.

A célnyelvi mérésbe sem vesznek részt a Dienes iskola tanulói, mert ez a két tannyelvű iskolák számára méri a nyelvtudást és nem a kétnyelvű (nemzetiségi) tanulókat.

7. A kapcsolatokra vonatkozó válaszokból kiderült, hogy az iskoláknak nincs partneriskolájuk német nyelvterületen. Tulajdonképpen a régi kapcsolatok már nem működnek (Baka, Garay, Dienes). Az intézményvezetők az önkormányzat segítségét kérik a partneriskolai kapcsolatok kiépítéséhez. A Babits iskola rendelkezik új testvériskolai kapcsolattal, a Rodenbach-i iskolával, cserelátogatásokkal, közös programokkal, levelezéssel tartják a kapcsolatot. A Szent József Iskolaközpont a Bautzen-i kapcsolatról számolt be. Német gyerekekkel táboroztak. A Dienes iskola a Volunta német önkéntes szervezettel veszi fel a kapcsolatot. Várhatóan szeptembertől önkéntes német fiatalok kiegészítő tevékenységet folytatnak az iskolában egy éven keresztül.

8. Kérések a Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat felé:

- Partneriskolai kapcsolat kiépítésének segítése;

- Az LDU által létrehozott, a nemzetiségi intézmények adatait, elérhetőségét tartalmazó adatbázis frissítése, országos adatfrissítés;
- Tegye szóvá a következő problémát: az utolsó pillanatban (szeptember elején) a német nemzetiségi képzésben részesülők számára a 4. évfolyamtól kötelezővé vált az idegen nyelv tanulása, mely intézkedés további terheket ró a nemzetiségi képzést vállalókra. A központi döntés a képzést és a tanulók leterheltségét, az óraszámokat ismerő nemzetiségi szakértők ajánlásával és javaslatával ellentétben született meg.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására.

Szekszárd, 2017. április 5.

**Farkas Pál Györgyné
elnökhelyettes**

Határozati javaslat

**A Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testületének/2017. (IV.11.)
határozata
*a német nemzetiségi oktatásról/nevelésről szóló beszámolók elfogadásáról***

A Szekszárdi Német Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete

a Szekszárdi 1. Számú Óvoda Kindergarten, a Szent József Iskolaközpont, a Szekszárdi Babits Mihály Általános Iskola, a Szekszárdi Baka István Általános Iskola, a Szekszárdi Garay János Általános Iskola és a Szekszárdi Dienes Valéria Általános Iskola német nemzetiségi oktatás-nevelés helyzetéről szóló beszámolóját elfogadja, és köszönetet mond az Intézményvezetőknek a német nemzetiségi hagyományok ápolása terén kifejtett tevékenységéért.

Határidő: 2017. április 11.

Felelős: Dr. Józán-Jilling Mihály